HebrewBooks.org ©Moznaim Publishers. No commercial use allowed.

טיפי דמים למטה. כלומר קטנים: **למעלה.** גדולים: **כגרים מלמעלה.** (ה) בפחות מכגרים ותלינן: **נמלא עליה כגרים ועוד.** דהלכתא כרב מסדא דמיקל: **יין דנעשמא.** היכא דליכא ועוד תליא כגרים במאכולת הסמוכה נמי תליא הכי גרים במאכולת מחמיינא: **נתעסקה בכגרים.** דס ליפור מו קילור: **אבל הכא דנתעסקה תליא.** כגרים בדס ליפור ועוד דס מאכולת הוה: **מאי למימרא.** הא אפילו תליא כגרים בליפור אכתי פס ליה גרים ועוד: **מהו דתימא שקול כגרים דס ליפור ושדי בי מלעי: נמלא עליה מן אחד.** מדכר הדומה לכתם כגון קילור או שרף ואחר כך מלאה על מלוקה כתם אפי׳ מין מרמיזמו דומה לאותו הסמין תולה דו: **נתעסקה אחני.** לכיון דנתעסקה בסמין מדוס היכי תלינן ליה כתם שמור אבל נמלא עליה מין אדוס תולה בה כתם שמור למימרינן כי היכי דניתן (ג) עליה הא מין בדלמ ידעה הכי נמי הוה עלה מינא אחריתא ולא ידעה: **לא נהקל על דכרי סורס.** הא לגזור רבנן בכתמים להחמיר על ד״ת אלא להקל נגדה גמורה ומיהו כתמים עלמן דרבנן ותלינן בהן לקולא ותלינן בכל מילי: **כתם אדוך מלערף.** לכגרים ועוד: **משוך כל דהו טמא.** לכיון דאמר משוך מגופה אחי ודמשיכה תליא טעמא אפילו בכחדל טמא: **נעוצ.** אפי׳ נרבי אליעזר בעי לירוף: **ורבי אחר רבי אליעזר.** משוך ודאי מגופה אחא: **נעד.** שבודקת בו: **אבל בכתם.**

שעל חלוקה בגרים ועוד בעינן:

הדרן עלך הרואה כתם

א היו עליה טיפי דמים למטה וטיפי דמים למעלה תולה (ו) בעליון עד בגרים מאי לאו בגרים מלמטה לא בגרים מלמעלה איתמר נמצא עליה בגרים ועוד ואותו עוד רצופה בו מאכולת ר׳ חנינא אומר טמאה ר׳ יוסי אומר טהורה רבי חנינא אומר טמאה כי תליא בכגרים בכגרים ועוד לא תליא רבי יוסי אומר טהורה הני מילי היכא דלא רצופה בו מאכולת אבל היכא דרצופה בו מאכולת מוכחא מילתא דהאי ועוד דם מאכולת הוא פש ליה בגרים כיון דבעלמא תליא הכא נמי תליא בעי רבי ירמיה נתעסקה בכגרים ונמצא עליה בכגרים ועוד מהו תבעי לר׳ חנינא תבעי לר׳ יוסי תבעי לר׳ חנינא עד כאן לא קאמר ר׳ חנינא התם טמאה אלא דלא נתעסקה אבל הכא דנתעסקה תליא או דלמא אפילו לרבי יוסי דאמר טהורה הני מילי היכא דרצופה בו מאכולת אבל היכא דאין רצופה בו מאכולת לא תליא תא שמע נתעסקה באדום אין תולה בה שחור במועט אין תולה בו מרובה היכי דמי לאו כי האי גוונא לא כגון דנתעסקה בכגרים ונמצא עליה שני גרסין ועוד אי הכי מאי למימרא מהו דתימא שקול כגרים צפור שדי בי מצעי זיל הכא ליכא שיעורא זיל הכא ליכא שיעורא קמ״ל אמר רבא נמצא עליה מין אחד תולה בו כמה מינין מיתיבי נתעסקה באדום אין תולה בו שחור נתעסקה שאני איכא דאמרי אמר רבא נתעסקה במין אחד תולה בו כמה מינין מיתיבי נתעסקה באדום אין תולה בו שחור כי קאמר רבא (ז) דאתעסקה בתרנגולת דאית בה כמה מיני דמא: מעשה באשה [וכו׳]: והתניא לא אמרו חכמים את הדבר להקל אלא להחמיר אמר רבינא לא להקל על דברי תורה אלא להחמיר על דברי תורה (ח) ובתמים עצמן דרבנן: עד שהוא נתון: איבעיא להו מי פליגי רבנן עליה דר״א ברבי צדוק או לא תא שמע (ט) כתם ארוך מצטרף (י) טפין טפין אין מצטרפין מני אי רבי אליעזר בר׳ צדוק למה לי צירוף האמר משוך כל שהוא טמא אלא לאו רבנן שמע מינה פליגי לא לעולם ר׳ אליעזר ברבי צדוק וכי אמר רבי אליעזר ברבי צדוק בעד אבל בכתם לא ת״ש דאמר רב יהודה אמר שמואל הלכה כרבי אליעזר ברבי צדוק (יא) הלכה מכלל דפליגי שמע מינה:

הדרן עלך הרואה כתם

היו בה טיפי דמים למטה וטיפי דמים למעלה תלינן בעליון עד בגרים. פ״ה למטה קטנים למעלה גדולים תלינן בעליון הגדול דדם מלכולת עד בגרים מלי לאו עד בגרים למטה (ב) בפחות מכגרים לא כלמעלה ניחוש וזהו תימה למלי נקט למעלה ולמטה הוה ליה למנקט גדולים וקטנים ועוד היכי משמע ליה כלמטה מלי מולמינה ממתניתין ועוד לגא הוה ליה למנקט כלמעלה וכלמטה דהוה ליה למימר כפחות מכגרים ויותר מכגרים ליפנ דנקט עד הכא ונראה לי דה״פ למטה למטה מן המגוד למעלה למעלה מן המגוד תולה בעליון לותו שלמטה נתלה בעליון (ד) דשמא כמו שעליון מעלמא אתי מתמון נמי מעלמא אתי (ג) ועוד כגרים נתלה בו וקאמר מלי לאו כגרים למטה דעד כגרים דקתני מיירי שהמתמון עד כגרים תולה בעליון שממקום שבא העליון בא המתמון מכלל דאי לאו עליון מטמינן ליה ולא תלינן בדם מאכולת אלמא כגרים כיותר מכגרים ומשני לא כגרים ולמעלה כלומר תולה מתמון בעליון שהעליון עד כגרים ומלמעלה למטה קאמינ שהעליון ג׳ גריסין או שני גריסין עד כגרים שאז אין אנו תולין עליון דדם מאכולת אלא מעלמא אתי או נתלה בו המתמון ומיירי שהמתמון יותר מכגרים אבל אם היה העליון כגרים או לא יהיה המתמון טהור שמין רגלים לדבר לאתמ דם דה מעלמא שהרי העליון יש לתלותו בדם מאכולת:

נתעסקה בכגרים ומצאה עליה כגרים ועוד. תוס״י הוא הדין נתעסקה בפחות מכגרים ונמלא עליה כגרים ועוד דהכהל בעינ זו לאין לומר דהסם פשיטא ליה לחיבה תולה אפי׳ לרבי יוסי לא״כ כי פשיטו לקמן מאי לאו הכא״ג לוקמה בשנתעסקה בפחות מכגרים דפשיטא ליה לחיבה תולה אלא ודאי בכל ענין דעי: **נמצא** עליה מין אחד. פ״ה מדכר הדומה לכתם כגון שרף או קילור להא ודאי מעלמא אתא תולה בו כמה מיני כתמים וחיבה מכרת אם דם היא ור״י מפרש נמלא שמלאה מין אחד למעלה מן המגוד תולה בו כמה מיני שלמטה מן המגוד משום שכמו שהעליון ודאי מעלמא אתא כך נמי בתחתון דמעלמא אתא:

הדרן עלך הרואה כתם

מסורת הש״ס

ה) ס״ל עליון, ג) [שבת קו: ע״ש], ג) בס״ל: דניחו, ד) ג׳ מכר״ם דלמרי כמו וכו׳,

הגהות הב״ח

(ה) רש״י ד״ה כגרים מלמטה בפחות: (ב) תוס׳ ד״ה היו וכו׳ כלמטה כפחות מכגרי: (ג) בא״ד מעלמא אתי ועד כגרים כו׳ כגרים מלמטה דעד כו׳ כיותר מכגרים ומשני לא כגרים מלמעלה:

תום׳ הרא״ש

טיפי דמים למטה. פרש״י טיפין קטנים ולמעלה היינו טיפין גדולים ופריך מאי לאו כגרים כלמטה אלמא עד ולא עד בכלל. ולא נהירא פי׳ שפי׳ טיפי למעלה גדולים (טיפה) ולמטה קטנים. ותו מאי אולמא הך בריישא מהתני׳ דקתני עד כמה היא תולה עד כגרים ופליגי באי עד ועד בכלל או לא ומפרש ר״ת טיפי למטה דמים התחתון בעליון עד כגרים כלומר כמו שבא העליון ממקום אחר ולא מגופה כך אנו תולין שבא התחתון ממקום אחר: מאי לאו כגרים דלמטה. ה״ג בספרים ישנים וה״פ מאי לאו שיתלו הגרים שהוא למטה בכתם העליון לומר שבא מעלמא א״כ אי לאו עליון ה״א כגרים שהוא למטה מגופה אתאי אלמא עד ולא עד בכלל ומשני כגרים דלמעלה. כלומר הכתם התחתון יתלו בעליון לומר מעלמא אתאי עד כגרים אם העליון הוא גדול כג׳ גריסין או ב׳ גריסין עד כגרים אבל אם כתם העליון אינו אלא כגרים אימור דם מאכולת הוא ולא תלינן כתם התחתון שהוא גדול יותר מכגרים העליון. והכי מוכח בתוספתא דקתני היו עליה שני כתמים אחד למעלה ואחד למטה אע״פ שהתחתון גדול והעליון קטן תולין התחתון עד כגרים שאני אומר ממקום שבא העליון בא התחתון: היו עליה כגרים ועוד. ובאותו ועוד רצופה בו מאכולת. נראה לי דהה״ג אם היו עליה כשני גרסין לר׳ יוסי טהורה כיון דכי יוסי דמים למטה. פרש״י טיפין קטנים ולמעלה היינו טיפין גדולים ופריך מאי לאו כגרים כלמטה אלמא עד ולא עד בכלל. ולא נהירא פי׳ שפי׳ טיפי למעלה גדולים (טיפה) ולמטה קטנים. ותו מאי אולמא הך בריישא מהתני׳ דקתני עד כמה היא תולה עד כגרים ופליגי באי עד ועד בכלל או לא ומפרש ר״ת טיפי למטה מן החגור וטיפי דמים למעלה מן החגור תולה בעליון עד כגרים כלומר כמו שבא העליון ממקום אחר ולא מגופה כך אנו תולין שבא התחתון ממקום אחר: מאי לאו כגרים דלמטה. ה״ג בספרים ישנים וה״פ מאי לאו שיתלו הגרים שהוא למטה בכתם העליון לומר שבא מעלמא א״כ אי לאו עליון ה״א כגרים שהוא למטה מגופה אתאי אלמא עד ולא עד בכלל ומשני כגרים דלמעלה. כלומר הכתם התחתון יתלו בעליון לומר מעלמא אתאי עד כגרים אם העליון הוא גדול כג׳ גריסין או ב׳ גריסין עד כגרים אבל אם כתם העליון אינו אלא כגרים אימור דם מאכולת הוא ולא תלינן כתם התחתון שהוא גדול יותר מכגרים העליון. והכי מוכח בתוספתא דקתני היו עליה שני כתמים אחד למעלה ואחד למטה אע״פ שהתחתון גדול והעליון קטן תולין התחתון עד כגרים שאני אומר ממקום שבא העליון בא התחתון: היו עליה כגרים ועוד. ובאותו ועוד רצופה בו מאכולת. נראה לי דהה״ג אם היו עליה כשני גרסין לר׳ יוסי טהורה כיון דכי

תום׳ הרא״ש (המשך)

מדלת כגרים של מאכולת לא נשאר בו גרס ועוד והא דנקט כגרים ועוד לרבותא דר׳ חנינא נקט׳ דאפי׳ בהכי מטמאה: **נתעסקה** בכגרים ונמצא עליה בכגרים ועוד. נ״ל דהה״נ אם נמצא עליה כשני גרסין מיבעיא ליה אי מטמיא לה והא דנקט כגרים ועוד משום דאפי׳ בכה״ג מסתקא ליה דילמא טמאה וה״ה דהוה מצי למיבעי נתעסקה בפחות מכגרים ונמצא עליו כגרים ועוד דאי בהא פשיטא ליה שאינה תולה א״כ לקמן לוקי כה״ג נתעסקה במועט אין תולה בו מרובה. נמצא עליה מין אחד תולה בו מינין הרבה. וכגון שאותו המין אין לספק בכתם כגון שהוא למעלה מן החגור: **ת״ש** כתם אורך מצטרף. לפי מה שרוצה לפשוט מכאן דפליגי לא משמע ליה שיהא שום חילוק בין כתם לעד. ולר׳ אליעזר בן צדוק משוך כל שהוא טמא אפי׳ על חלוקה או על גבי הסדין. ולכאורה דשמעתין משמע דכי מסיק דפליגי רבנן עליה מההיא דשמואל היינו כדבעינן למימר השתא וזו הוא חומרא גדולה אם נטמא כתם משוך בכל שהוא דהא פסקינן הילכתא כר׳ אליעזר ונראה לפרש דהך שינוייא דשני כי קאמר ר׳ אליעזר בר צדוק בעד אבל בכתם לא קיימא אף לפי המסקנא וכן משמע לשון התוספתא דקתני משוך טמא מפני דם הקינוח: **פליג פרק הרואה כתם בכ״ד**

עין משפט נר מצוה

כח א (מיי׳ פ״ט מהל׳ מיסורי ביאה) סמג לאוין קיג טוש״ע יו״ד סי׳ קפ׳ סעי׳ ח:

כט ב מיי׳ שם הל׳ כג סמג שם טוש״ע שם סעי׳ כח:

ל ג מיי׳ שם הל׳ כו טוש״ע שם סעי׳ כו:

לא ד מיי׳ שם הל׳ כז טוש״ע שם סעי׳ כא:

לב ה מיי׳ שם הל׳ כו טוש״ע שם סעי׳ כו:

לג ו מיי׳ שם הל׳ כז טוש״ע שם סעי׳ כד:

לד ז מיי׳ שם הל״ע טוש״ע שם סעי׳ ל:

לה ח מיי׳ שם הל״ו טוש״ע שם סעי׳ ס:

לו ט מיי׳ שם הל״ז טוש״ע שם סעי׳ ח: